

Stanisław Mędak

SŁOWNIK
FORM
KONIUGACYJNYCH
CZASOWNIKÓW
POLSKICH

universitas

S Ł O W N I K J Ę Z Y K A P O L S K I E G O

SŁOWNIK
FORM
KONIUGACYJNYCH
CZASOWNIKÓW
POLSKICH

PODRĘCZNIK DO NAUKI
JĘZYKA POLSKIEGO
DLA CUDZOZIEMCÓW

Stanisław Mędak

SŁOWNIK
FORM
KONIUGACYJNYCH
CZASOWNIKÓW
POLSKICH

Kraków

© Copyright by Stanisław Mędak and Towarzystwo Autorów
i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2013

ISBN 97883-242-1922-3
TAWPN UNIVERSITAS

Opracowanie redakcyjne
Wanda Lohman

Tłumaczenie na język angielski
Anna Seretny
Andrzej Kurtyka

Projekt okładki i stron tytułowych
Sepielak

www.universitas.com.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
Wzór koniugacji czasowników form zwrotnych – czasownik <i>bać się</i>	18
Wzory trybu przypuszczającego nierzeczywistego oraz trybu życzącego – czasownik <i>móc</i> ..	20
Część I	
PARADYGMATY	
Wzory koniugacji czasowników niedokonanych; klasa 100 – paradygmaty 100–170	22
Wzory koniugacji czasowników dokonanych; klasa 200 – paradygmaty 200–270	164
Wzory koniugacji innych czasowników; klasa 300 – paradygmat 300	306
Wzory koniugacji czasowników niefleksyjnych; klasa 400 – paradygmaty 400–410	308
Część II	
INDEKS CZASOWNIKÓW	
A. Jak korzystać z indeksu	316
B. Indeks czasowników	317
WYKAZ SKRÓTÓW ORAZ ZNAKÓW GRAFICZNYCH	363

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION	13
Reflexive verbs with the reflexive pronoun <i>się</i> – the verb <i>bać się</i>	18
Conditional mood (type II) and optative mood – the verb <i>móc</i>	20
Part I	
CONJUGATION PATTERNS	
The conjugation patterns – imperfective verbs; class 100 – paradigms 100–170	22
The conjugation patterns – perfective verbs; class 200 – paradigms 200–270	164
The conjugation patterns – other verbs; class 300 – paradigm 300	306
The conjugation patterns – nonpersonal verbs; class 400 – paradigms 400–410	308
Part II	
INDEX OF VERBS	
A. How to use the index	317
B. Index of verbs	318
KEY TO ABBREVIATIONS AND EXPLANATORY SYMBOLS	363

WSTĘP

Niniejszą – nową oraz skróconą – wersję *Słownika form koniugacyjnych czasowników polskich*, wydanego w 1997 roku¹, przygotowano z myślą o użytkowniku obcojęzycznym, uczącym się języka polskiego. Wejdzie ona w skład popularnej serii *Język polski dla cudzoziemców*, redagowanej przez Władysława T. Miodunkę z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Przygotowanie nowej i praktycznej wersji słownika podjęto w wyniku inicjatywy redaktora serii oraz dyrekcji Wydawnictwa Universitas.

W działaniach koncepcyjnych nad opracowaniem całości słownika towarzyszyła nam świadomość nowego kontekstu nauczania języka polskiego jako obcego. Uwzględniono przede wszystkim wymagania stawiane przez system certyfikacji polszczyzny, uruchamiany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu w wyniku dokonanej w 2003 roku nowelizacji ustawy o języku polskim.

Ponieważ cel tego słownika jest wyraźnie praktyczny, zdecydowano, że nowa wersja winna służyć obcojęzycznemu użytkownikowi jako *p o d r ę c z n e* źródło wiedzy o odmianie czasowników, do którego można sięgać po to, aby szybko i bez trudu odnaleźć właściwą formę koniugacyjną. Stąd też jego nowy tytuł: *Praktyczny słownik form koniugacyjnych czasowników polskich*.

Jednocześnie – poprzez nowy układ tabel koniugacyjnych – chcieliśmy wysunąć na pierwszy plan najbardziej produktywne wzory czasowników hasłowych, obejmujących odmianę setek, a nawet tysięcy innych czasowników o tym samym zakończeniu bezokolicznika.

Sporządzenie statystyki produktywności czasowników z zasobu 17 tysięcy leksemów czasownikowych zgromadzonych w pierwszym wydaniu słownika umożliwiło wyodrębnienie czasowników hasłowych z najbardziej wydajnymi zakończeniami bezokolicznika.

Poniższa tabela dobitnie wskazuje na najbardziej użyteczne dla obcojęzycznego użytkownika podstawy wzorów:

CZASOWNIKI NIEDOKONANE

zakończenie bezokolicznika	wzór obejmuje około	% całości zasobu
<i>czytać</i>	3400 czasowników	20
<i>pracować</i>	3300 czasowników	19,4
<i>pisywać</i>	800 czasowników	4,7
<i>podслу́хива́ть</i>	200 czasowników	1,2
<i>mierzyć</i>	200 czasowników	1,2
<i>barwić, chwalić, bałaganić, godzić</i> *	360 czasowników	2,1

* czasowniki z wariantami np. w czasie teraźniejszym, w trybie rozkazującym itd.

¹ Mędak S., *Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich. Dictionary of Polish Verb Patterns. Dictionnaire de la conjugaison des verbes polonais*, Universitas, Kraków 1997, s. 1046.

CZASOWNIKI DOKONANE

zakończenie bezokolicznika	wzór obejmuje około	% całości zasobu
namal <u>ować</u>	2000 czasowników	11,7
pozna <u>ć</u>	1300 czasowników	7,6
zmierz <u>yć</u>	700 czasowników	4,1
zabarwi <u>ć</u> , dopełni <u>ć</u> *	1500 czasowników	8,8
kop <u>nąć</u>	400 czasowników	2,3
wykąpa <u>ć</u>	200 czasowników	1,3

* czasowniki z wariantami np. w trybie rozkazującym

Podane wyżej dane statystyczne pozwoliły na nowy układ paradygmatów czasownikowych z punktu widzenia liczby reprezentujących je leksemów czasownikowych. Taki układ ukazuje grupy czasowników od najbardziej produktywnych (stałe wzbogacanych w wyniku słowotwórczych procesów)² do zupełnie nieproduktywnych, reprezentowanych przez niewielką bądź wręcz znikomą liczbę czasowników³.

W niniejszej wersji słownika form koniugacyjnych w pierwszej kolejności zamieszcza się schemat koniugacji czasownikowych »form zwrotnych« (konstrukcji zawierających morfem *się*) na przykładzie czasownika *bać się* ze wskazaniem miejsca w odmianie dla następujących słów: *pan*, *pani*, *państwo*, *panowie*, *panie* (dotyczy wszystkich trybów kolejnych paradygmatów czasowników niedokonanych i dokonanych) oraz wzory trybu przypuszczającego nierzeczywistego i życzącego.

Na wzór francuskich i niemieckich słowników form koniugacyjnych tablice paradygmatów otwierają dwa czasowniki: *być* i *mieć*, funkcjonujące w tych językach jako czasowniki posiłkowe w czasach przeszłych, które we współczesnej polszczyźnie zatraciły tę funkcję, z zachowaniem jej jednak (w przypadku czasownika *być*) do tworzenia strony biernej czasowników niedokonanych i dokonanych.

Potem następują paradygmaty klasy 100, 200, 300 i 400.

Oto w jaki sposób wyodrębniono poszczególne klasy:

- W nowym słowniku wszystkie czasowniki są określone pod względem aspektu i zgrupowane w dwóch podstawowych klasach: 100 i 200. W klasie 100 znajdują się czasowniki o aspekcie niedokonanym, natomiast w klasie 200 czasowniki o aspekcie dokonanym.

- W paradygmacie czasownika niedokonanego (klasa 100) podaje się:
 1. numer paradygmatu odsyłający do odpowiedniego wzoru koniugacji,
 2. formę infinitywną,

² Dotyczy to np. paradygmatu reprezentowanego przez czasownik *pracować*, który obejmuje czasowniki zapożyczone oraz nowo powstające typu *klonować*, *kserować*, *logować*, *monitować*, *skanować* itp.

³ Warto tutaj podkreślić, że czasowniki, które znalazły się na końcu listy paradygmatów, np. *spać*, *wiedzieć* / *pójść*, *zrozumieć* itd., należą do leksemów najczęściej używanych zarówno w języku pisanym, jak i mówionym. Inne, choć rzadko używane, jak na przykład *mdleć* / *zemdleć*, których wzory obejmują około 450 czasowników, zawdzięczają swoją produktywność temu, iż są one w języku polskim czasownikami procesywnymi.

3. formy trybu oznajmującego:

a. czas teraźniejszy – 1., 2. i 3. osoba liczby pojedynczej i liczby mnogiej,
b. czas przeszły – 1., 2. i 3. osoba liczby pojedynczej rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego oraz 1., 2. i 3. osoba liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego i rodzaju niemęskoosobowego,

c. czas przyszły złożony: forma I – bez zróżnicowania rodzajów i forma II – z podaniem form 1. 2. i 3. osoby liczby pojedynczej rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego oraz 1., 2. i 3. osoby liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego i rodzaju niemęskoosobowego,

4. formy trybu przypuszczającego 1., 2. i 3. osoby liczby pojedynczej rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego oraz 1., 2. i 3. osoby liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego,

5. formę bezosobową trybu przypuszczającego,

6. formy trybu rozkazującego 2., 3. osoby liczby pojedynczej (z zaznaczeniem w przypisach form 1. osoby czasowników, które takie formy posiadają) oraz 1., 2. i 3. osoby liczby mnogiej,

7. formy imiesłowowe:

a. imiesłów przymiotnikowy czynny rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego liczby pojedynczej oraz rodzaju męskoosobowego i rodzaju niemęskoosobowego liczby mnogiej,

b. imiesłów przymiotnikowy bierny,

c. imiesłów przysłówkowy współczesny,

8. formę nieosobową czynną czasu przeszłego,

9. formę rzeczownika odsłownego.

• W paradygmacie czasownika dokonanego (klasa 200) podaje się:

1. numer paradygmatu odsyłający do odpowiedniego wzoru koniugacji,

2. formę infinitywną,

3. formy trybu oznajmującego:

a. czas przyszły dokonany – 1., 2. i 3. osoba liczby pojedynczej oraz 1., 2. i 3. osoba liczby mnogiej,

b. czas przeszły – 1., 2. i 3. osoba liczby pojedynczej rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego oraz 1., 2. i 3. osoba liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego i rodzaju niemęskoosobowego,

4. formy trybu przypuszczającego (jak w paradygmacie czasownika niedokonanego; zob. punkt 4),

5. formę bezosobową trybu przypuszczającego,

6. formy trybu rozkazującego (jak w paradygmacie czasownika niedokonanego; zob. punkt 6),

7. formy imiesłowowe:

a. imiesłów przymiotnikowy bierny rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego liczby pojedynczej oraz rodzaju męskoosobowego i rodzaju niemęskoosobowego liczby mnogiej,

b. imiesłów przeszły przymiotnikowy dla czasowników, które ten imiesłów posiadają,

c. imiesłów przysłówkowy uprzedni,

8. formę nieosobową czynną czasu przeszłego,

9. formę rzeczownika odsłownego.

• W paradygmatach nie uwzględniono form trybu przypuszczającego nierzeczywistego oraz trybu życzącego. Wzory tych dwu trybów z podaniem 1., 2. i 3. osoby liczby pojedynczej rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego oraz 1., 2. i 3. osoby liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego i rodzaju niemęskoosobowego zamieszczono w części wstępnej niniejszego opracowania (patrz s. 20).

- W paradygmacie czasownika o defektywnym paradygmacie (klasa 300) podaje się:
 1. numer paradygmatu odsyłający do odpowiedniego wzoru koniugacji,
 2. formy trybu oznajmującego:
 - a. czas teraźniejszy – 1., 2. i 3. osoba liczby pojedynczej rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego oraz 1., 2. i 3. osoba liczby mnogiej rodzaju męskoosobowego i rodzaju niemęskoosobowego,
 - b. czas przeszły (jak w paradygmacie czasownika niedokonanego; zob. punkt 3b),
 3. formy trybu przypuszczającego (jak w paradygmacie czasownika niedokonanego; zob. punkt 4),
 4. formę bezosobową trybu przypuszczającego.

- W paradygmacie czasownika niefleksyjnego (klasa 400) podaje się:
 1. numer paradygmatu odsyłający do odpowiedniego wzoru koniugacji,
 2. formę infinitywną,
 3. formę nieosobową czasu teraźniejszego,
 4. formę nieosobową czasu przeszłego;
 5. formę nieosobową czasu przyszłego,
 6. formę nieosobową czasu teraźniejszego trybu przypuszczającego,
 7. formę nieosobową czasu przeszłego trybu przypuszczającego,
 8. formę trybu rozkazującego dla czasowników, które tę formę posiadają.

• Poza dwiema klasami podstawowymi (100 i 200), w których znajduje się ponad 99,5% ogólnego zasobu czasowników, słownik wyodrębnia również czasowniki inne: *powinien* i *winien* (klasa 300), które należą do nielicznej grupy leksemów o defektywnym paradygmacie. Czasowniki te są w zdaniu formą finitywną, tak jak wszystkie czasowniki, lecz nie posiadają form bezokolicznika, czasu przyszłego trybu orzekającego, trybu rozkazującego i form imiesłowowych. Ze względu na specyfikę leksemów *powinien* / *winien* oznaczono je numerem 300.

• Zgodnie z najnowszymi badaniami⁴ przyznano również autonomię czasownikom niefleksyjnym typu: *można*, *trzeba*, *szkoda*, *słychać* itp. ze względu na ich funkcję predykatywną, jaką pełnią w zdaniu, niepełność paradygmatu i specyficzny charakter składniowy. Zakwalifikowanie czasowników niefleksyjnych (najpowszechniejszych w polszczyźnie i tych, których predykatywność nie budzi wątpliwości) do odrębnej klasy (klasa 400) oraz uznanie ich za odrębne leksemy przyczyni się – w przypadku obcojęzycznych użytkowników słownika – do łatwiejszego zrozumienia specyfiki tych czasowników i ich funkcji w zdaniu.

⁴ Bańko M., *Wykłady z polskiej fleksji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, s. 100–103.

W ujęciu statystycznym najliczniejszą grupę czasowników w zasobie werbalnym języka polskiego zajmują czasowniki dokonane (65%). Czasowniki niedokonane wypełniają zasób werbalny indeksu tylko w 44,5%, czasowniki zaś o defektywnym paradygmacie (0,01%) i czasowniki niefleksyjne (0,3%) stanowią nieliczną grupę leksemów. Zastosowany w niniejszym opracowaniu ich podział na klasy wydaje się uzasadniony ze względu na odmiennosc wzorów paradygmatów poszczególnych grup (klas) czasowników.

W nawiasach zaznaczono formy potencjalne 1. i 2. osoby rodzaju nijakiego (z reguły nieużywane, ale występujące w tekstach baśniowych) oraz formy potencjalne imiesłów, rzeczowników odsłownych i in.

W części II słownika zawarto indeks alfabetyczny, w którym zgrupowano ponad 6 tysięcy czasowników. Przy wyborze czasowników kierowano się przede wszystkim zasobem leksykalnym słownika języka polskiego opracowanego przez Zofię Kurzową⁵, listami frekwencyjnymi sporządzonymi na podstawie podręczników do nauczania języka polskiego jako obcego⁶ oraz rozpowszechnieniem czasowników we współczesnej polszczyźnie.

Indeks pełni w słowniku podwójną rolę: użytkownikowi poszukującemu wzoru koniugacji danego czasownika podaje numer, który jest odsyłaczem do właściwej tablicy koniugacyjnej, z jednoczesnym wskazaniem na dodatkową cechę owego czasownika, czyli na jego aspekt niedokonany lub dokonany (numery haseł czasownikowych od 100 do 170 wskazują na aspekt niedokonany czasownika, natomiast numery od 200 do 270 na aspekt dokonany czasownika).

Szczegółowe informacje dotyczące nielicznych oznakowań graficznych pojawiających się w indeksie czasowników znajdują się na stronie 363 niniejszej pracy.

Warto zaznaczyć, iż w tabelach oprócz wzoru odmiany znajdują się dodatkowe informacje o czasownikach należących do danej grupy paradygmatowej, a posiadających swe indywidualne charakterystyki (podwójne formy czasu teraźniejszego, przyszłego lub przeszłego, brak niektórych form imiesłowowych, podwójne formy trybu rozkazującego).

Te dodatkowe informacje zostały opatrzone znakiem graficznym * wraz z następującymi po nim numerami od 1 do 2, zaś wariantywność form czasu teraźniejszego, przyszłego i przeszłego znakiem graficznym: * wariant *a* / ** wariant *b*.

Podstawowy korpus *Praktycznego słownika form koniugacyjnych czasowników polskich* to 142 paradygmaty, oznaczone stosownymi numerami. Liczba wzorów koniugacyjnych wynika z faktu, iż w trakcie opracowywania tabel koniugacyjnych decydował podział na czasowniki niedokonane i dokonane. Zachowanie tego podziału uważamy za kluczowy element każdego praktycznego słownika odmiany czasowników polskich przeznaczonego dla obcojęzycznego użytkownika.

Z przyjemnością oddajemy do rąk użytkownika obcojęzycznego kolejną próbę kodyfikacji form koniugacyjnych czasowników polskich, której celem było zgromadzenie podstawowego zbioru słowoform czasowników polskich, podanie właściwego wzoru odmiany każdego zamieszczonego w indeksie czasownika, wskazanie na specyficzne

⁵ Kurzowa Z., *Ilustrowany słownik podstawowy języka polskiego*, Universitas, Kraków 1999.

⁶ Uwzględniono 24 podręczniki wydane w Polsce z listy 29 podręczników zamieszczonej w *Postscriptum*, Katowice 2001.

cechy czasowników (czasowniki o odmianach wariantywnych, czasowniki niefleksyjne itp.), czyli informacji, do których obcokrajowiec – przyzwyczajony do posługiwania się kompletnymi opracowaniami z zakresu leksykografii – powinien mieć ułatwiony dostęp również w przypadku języka polskiego, od niedawna objętego systemem certyfikacji.

Mamy nadzieję, że niniejsze opracowanie rzeczywiście będzie dla uczących się języka polskiego podręcznym źródłem wiedzy o odmianie polskich czasowników.

Kraków, sierpień 2003

Stanisław Mędak

INTRODUCTION

This new, abridged edition of *Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich* (*A Dictionary of Polish Verb Patterns*), first published in 1997¹, has been prepared for a foreign user learning Polish. It is part of the popular series *Polish for Foreigners*, edited by Władysław T. Miodunka from the Jagiellonian University in Kraków.

The preparation of a new, practical version of the dictionary was encouraged by the Series Editor and the Director of the Universitas Publishing House.

In our conceptual work in compiling the entire dictionary we were well aware of the new context of teaching Polish as a foreign language. First and foremost, we took into consideration the requirements of the certification system of the Polish language, now introduced by the Ministry of National Education and Sport following the 2003 amendment to the law on the Polish language.

Because the dictionary is clearly designed for practical purposes, it has been decided that the new version should serve the foreign user as a *reference* book, a source of knowledge about the inflection of verbs, which can be used to find the appropriate conjugation form quickly and easily. Hence its new title, *A Practical Dictionary of Polish Verb Patterns*.

Additionally, in introducing a new arrangement of conjugation tables, our aim was to emphasize the most productive patterns of head verbs, which comprise hundreds or even thousands of other verbs with the same infinitive ending.

Head verbs with the most productive infinitive endings were selected thanks to statistical compilations of the productivity potential of verbs from the bank of 17 thousand verb lexemes included in the first edition of the dictionary.

The table below effectively shows the most useful patterns for the foreign user:

IMPERFECTIVE VERBS

Infinitive ending	Approximate range of the pattern	% of the entire verb bank
<i>czytać</i>	3400 verbs	20
<i>pracować</i>	3300 verbs	19,4
<i>pisywać</i>	800 verbs	4,7
<i>podsluchiwać</i>	200 verbs	1,2
<i>mierzyć</i>	200 verbs	1,2
<i>barwić, chwalić, bałaganić, godzić</i> *	360 verbs	2,1

* verbs with variants, e.g., in the present tense, in the imperative mood, etc.

¹ Mędak, S. *Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich. A Dictionary of Polish Verb Patterns. Dictionnaire de la conjugaison des verbes polonais*. Universitas, Kraków 1997, pp. 1046.

PERFECTIVE VERBS

Infinitive ending	Approximate range of the pattern	% of the entire verb bank
namal <u>owa</u> ć	2000 verbs	11,7
pozn <u>a</u> ć	1300 verbs	7,6
zmierz <u>y</u> ć	700 verbs	4,1
zabarw <u>i</u> ć, dopelni <u>ć</u> *	1500 verbs	8,8
kop <u>n</u> ać	400 verbs	2,3
wykap <u>a</u> ć	200 verbs	1,3

* verbs with variants, e.g., in the imperative mood

The above statistical data provided for the new arrangement of verb patterns according to the number of verb lexemes that they represent. This arrangement shows groups of verbs that range from the most productive ones, constantly growing due to the word-formation processes², to the entirely unproductive, which are represented by a small, or even comparably negligible, number of verbs³.

In this dictionary of verb patterns, one finds first and foremost the conjugation pattern of the verbal “reflexive forms” (constructions with the morpheme *się*) on the example of the verb *bać się* with references to the inflection with the following words: *pan, pani, państwo, panowie, panie* (which refers to all the kinds of mood in every imperfective and perfective verb paradigm), as well as patterns of the unreal subjunctive (conditional) mood and the optative mood.

Following the example of French and German dictionaries of verb conjugations, the paradigmatic tables start with two verbs, *być* and *mieć*, which function in these two languages as auxiliary verbs in past tenses and which have lost this function in modern Polish with the exception of the verb *być* that is found in the passive voice of imperfective and perfective verbs.

Afterwards, one finds paradigms of classes 100, 200, 300, and 400.

Here is how particular classes were selected:

- In the new dictionary all the verbs are defined with regard to aspect and grouped in two major classes, 100 and 200. Class 100 comprises verbs in the imperfective aspect, whereas class 200 comprises verbs in the perfective aspect.

- The paradigm of the imperfective verb (class 100) includes the following:

1. paradigm number that refers the user to the appropriate conjugation pattern,
2. the infinitive form,

² This refers, e.g., to the paradigm represented by the verb *pracować*, which comprises verbs of foreign origin and newly-created ones such as *klonować, kserować, logować, monitorować, skanować*, etc.

³ It needs to be stressed that verbs toward the end of the paradigm list, e.g. *spać, wiedzieć / pójść, zrozumieć*, etc., are among the most frequently used in writing and in speech. Others, such as *młdeć / zemdleć*, with patterns comprising 450 verbs, though rarely used, are so productive due to the fact that they are process verbs.

3. forms in the indicative mood:
 - a. the present tense – 1st, 2nd and 3rd person singular and plural,
 - b. the past tense – 1st, 2nd and 3rd person masculine, feminine and neuter singular, and 1st, 2nd and 3rd person masculine-personal and nonmasculine-personal plural,
 - c. the imperfective future tense – form I with no gender distinctions, and form II with the forms of the 1st, 2nd and 3rd person masculine, feminine and neuter singular, and 1st, 2nd and 3rd person masculine-personal and nonmasculine-personal plural,
 4. forms of the subjunctive (conditional) mood in the 1st, 2nd and 3rd person masculine, feminine and neuter singular, and 1st, 2nd and 3rd person masculine-personal and nonmasculine-personal plural,
 5. the impersonal form of the conditional mood,
 6. forms of the imperative mood in the 2nd and 3rd person singular (with the 1st person forms of the relevant verbs provided in notes), and 1st, 2nd and 3rd person plural,
 7. forms of the participle:
 - a. the present active participle in the masculine, feminine and neuter singular, and masculine-personal and nonmasculine-personal plural,
 - b. the past passive participle,
 - c. the adverbial simultaneous participle,
 8. the active impersonal form of the past tense,
 9. the form of the verbal noun.
- The paradigm of the perfective verb (class 200) includes the following:
 1. paradigm number that refers the user to the appropriate conjugation pattern,
 2. the infinitive form,
 3. forms in the indicative mood:
 - a. the future perfective tense – 1st, 2nd and 3rd person singular, and 1st, 2nd and 3rd person plural,
 - b. the past tense – 1st, 2nd and 3rd person masculine, feminine and neuter singular, and 1st, 2nd and 3rd person masculine-personal and nonmasculine-personal plural,
 4. forms of the subjunctive (conditional) mood (as in the paradigm of imperfective verbs, see 4. above),
 5. the impersonal form of the conditional mood,
 6. forms of the imperative mood (as in the paradigm of imperfective verbs, see 6. above),
 7. forms of the participle:
 - a. the past passive participle in the masculine, feminine and neuter singular, and masculine-personal and nonmasculine-personal plural,
 - b. the active past participle for verbs that have such forms,
 - c. the adverbial anticipatory participle (past gerund),
 8. the impersonal form of the past tense,
 9. the form of the verbal noun.
 - The paradigms do not include forms of the unreal subjunctive (conditional) mood or the optative mood. Patterns of these two moods, comprising 1st, 2nd and 3rd person masculine, feminine and neuter singular, and 1st, 2nd and 3rd person masculine-

personal and nonmasculine-personal plural, are included in the introductory part of this book (see page 20).

- The description of the verb with the defective paradigm (class 300) includes the following:

1. paradigm number that refers the user to the appropriate conjugation pattern,
2. forms in the indicative mood:
 - a. the present tense – 1st, 2nd and 3rd person masculine, feminine and neuter singular, and 1st, 2nd and 3rd person masculine-personal and nonmasculine-personal plural,
 - b. the past tense (as in the paradigm of the imperfective verb, see 3b. above)
3. forms of the subjunctive (conditional) mood (as in the paradigm of the imperfective verb, see 4. above),
4. the impersonal form of the conditional mood.

- The paradigm of the uninflected verb (class 400) includes the following:

1. paradigm number that refers the user to the appropriate conjugation pattern,
2. the infinitive form,
3. the nonpersonal form of the present tense,
4. the nonpersonal form of the past tense,
5. the nonpersonal form of the future tense,
6. the nonpersonal form of the present tense in the subjunctive (conditional) mood,
7. the nonpersonal form of the past tense in the subjunctive (conditional) mood,
8. the form of the imperative mood for verbs which have such forms.

- Apart from the two major classes (100 and 200), which comprise more than 99.5% of the entire verb bank, the dictionary also distinguishes other verbs, *powinien* and *winien* (class 300), which belong to the small group of lexemes with the defective paradigm. These verbs have finite forms in the sentence, like all verbs, but they do not have the infinitive, the future indicative, the imperative or the participle forms. Due to their special character, the lexemes *powinien/winien* are marked with the number 300.

- In accordance with the most recent research⁴, a separate treatment was given to uninflected verbs such as *można*, *trzeba*, *szkoda*, *słychać*, etc. due to their predicative function in the sentence, incomplete paradigms and specific syntactic features. Placing the uninflected verbs (the most common ones in Polish as well as those with undoubtedly predicative character) in a separate class (class 400) and treating them as separate lexemes will be conducive to a better understanding of these verbs and of their functions in the sentence among foreign users of this dictionary.

In statistical terms, the most numerous group of verbs in the Polish verbal lexicon are perfective verbs (65%). Imperfective verbs comprise only 44.5% of the lexicon, whereas a very small group of lexemes includes verbs with the defective paradigm (0.01%) and uninflected verbs (0.3%). It seems that the division into classes used in this dictionary is justified due to differences in paradigms among particular groups (classes) of verbs.

⁴ Bańko, M. *Wykłady z polskiej fleksji*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002, pp. 100–103.

The potential forms of the 1st and 2nd person neuter (generally not used, but present in fairy-tales) and of the participles, verbal nouns, etc. are provided in brackets.

Part II of the dictionary includes the alphabetical index with more than 6,000 verbs. The choice of verbs reflects above all the lexical content of the dictionary of Polish compiled by Zofia Kurzowa⁵, frequency data based on the course-books of Polish as a foreign language⁶, and the everyday use of verbs in contemporary Polish.

The index has a double role in the dictionary. It provides the user looking for the conjugation pattern of a given verb with a number, which refers him or her to the appropriate conjugation table, and, at the same time, indicates the additional feature of the verb, i.e. its imperfective or perfective aspect (numbers 100–170 indicate the imperfective aspect of the verb, whereas numbers 200–270 point to the perfective aspect of the verb).

For detailed information regarding the few explanatory symbols that are used in the index of verbs, see Part II, page 363.

It is worth noting that, apart from inflection patterns, the tables also contain additional information about verbs which belong to a given paradigm group but possess their own individual features, e.g., dual forms of the present, past or future tense, absence of some forms of the participle, dual forms of the imperative.

This additional information is marked with the symbol * along with the numbers 1 to 2, whereas variant forms in the present, past and future tenses are marked with the symbol *variant *a* / **variant *b*.

The basic conjugation corpus of the dictionary consists of 142 paradigms, marked with appropriate numbers. The overall number of conjugation patterns results from the fact that the division into imperfective and perfective verbs played a decisive role in compiling the conjugation tables. In our opinion, maintaining this division is a crucial element of any practical dictionary of Polish verb conjugations for foreign users.

It is a great pleasure to present to the foreign user another attempt at codifying the conjugational forms of Polish verbs. Our aim was to compile the basic wordforms of Polish verbs, to provide the appropriate conjugation pattern of every verb in the index, to indicate the specific features of verbs (variant inflectional forms, uninflected verbs, etc.), i.e. the information to which the foreigner, well accustomed to using complete reference books in lexicography, should have easy access also in the case of Polish, which has its own certification system as of only recently.

We hope that this dictionary will prove to be a true reference book on the knowledge about Polish verb patterns for all learners of Polish.

Kraków, August 2003

Stanisław Mędak

⁵ Kurzowa, Z. *Ilustrowany słownik podstawowy języka polskiego*. Universitas, Kraków 1999.

⁶ Twenty-four course-books published in Poland were taken into account, out of 29 course-books included in *Postscriptum*, Katowice 2001.

**WZÓR KONIUGACJI CZASOWNIKOWYCH
FORM ZWROTNYCH**
REFLEXIVE VERBS WITH THE REFLEXIVE PRONOUN *się*
czasownik *bać się* / the verb *bać się*

N**BACĆ SIĘ**BEZOKOLICZNIK / **INFINITIVE** **bać się****TRYB OZNAJMUJĄCY / INDICATIVE MOOD****CZAS TERAŹNIEJSZY / PRESENT TENSE**

ja	boję się
ty	boisz się
on / ona / ono (<i>pan / pani</i>)	boi się
my	boimy się
wy	boicie się
oni / one (<i>państwo / panowie / panie</i>)	boją się

CZAS PRZESZŁY / PAST TENSE

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	bałem się	bałam się	(bałom się)
ty	bałeś się	bałaś się	(bałoś się)
on (<i>pan</i>)	bał się	–	–
ona (<i>pani</i>)	–	bała się	–
ono	–	–	bało się
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	bałiśmy się	bałyśmy się	
wy	bałiście się	bałyście się	
oni (<i>państwo / panowie</i>)	bałi się	–	
one (<i>panie</i>)	–	bały się	

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY / IMPERFECTIVE FUTURE

	I forma	II forma		
		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	będę się bać	będę się bał	(będę się bało)	będę się bała
ty	będziesz się bać	będziesz się bał	(będziesz się bało)	będziesz się bała
on (<i>pan</i>)	będzie się bać	będzie się bał	–	–
ona (<i>pani</i>)	będzie się bać	–	–	będzie się bała
ono	będzie się bać	–	będzie się bało	–

		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>
my	będziemy się bać	będziemy się bali	będziemy się bały
wy	będziecie się bać	będziecie się bali	będziecie się bały
oni (<i>państwo</i> / <i>panowie</i>)	będą się bać	będą się bali	–
one (<i>panie</i>)	będą się bać	–	będą się bały

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	bałbym się	bałabym się	(bałobym się)
ty	bałbyś się	bałabyś się	(bałobyś się)
on (<i>pan</i>)	bałby się	–	–
ona (<i>pani</i>)	–	bałaby się	–
ono	–	–	bałoby się
		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>
my		balibyśmy się	bałybyśmy się
wy		balibyście się	bałybyście się
oni (<i>państwo</i> / <i>panowie</i>)		baliby się	–
one (<i>panie</i>)		–	bałyby się

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO
IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD

bano by się

TRYB ROZKAZUJĄCY / **IMPERATIVE MOOD**

ja	–
ty	bój się
on / ona / ono (<i>pan</i> / <i>pani</i>)	<i>niech</i> się boi
my	bójmy się
wy	bójcie się
oni / one (<i>państwo</i> / <i>panowie</i> / <i>panie</i>)	<i>niech</i> się boją

IMIESŁOWY / **PARTICIPLES**

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	bojący się	–	bojąc się
<i>ż. / fem.</i>	bojąca się	–	
<i>n.</i>	bojące się	–	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	bojący się	–	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	bojące się	–	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA
CZASU PRZESZŁEGO
IMPERSONAL FORM OF THE PAST TENSE

RZECZOWNIK ODSŁOWNY
VERBAL NOUN/ GERUND

bano się

banie się

WZORY TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO NIERZECZYWISTEGO ORAZ TRYBU ŻYCZĄCEGO CONDITIONAL MOOD (TYPE II) AND OPTATIVE MOOD

czasownik *móc* / the verb *móc*

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY NIERZECZYWISTY

CONDITIONAL MOOD (TYPE II)

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	byłbym mógł	byłabym mogła	(byłobym mogło)
ty	byłbyś mógł	byłabyś mogła	(byłobyś mogło)
on (<i>pan</i>)	byłby mógł	–	–
ona (<i>pani</i>)	–	byłaby mogła	–
ono	–	–	byłoby mogło

	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>
my	bylibyśmy mogli	byłybyśmy mogły
wy	bylibyście mogli	byłybyście mogły
oni (<i>państwo / panowie</i>)	byliby mogli	–
one (<i>panie</i>)	–	byłyby mogły

TRYB ŻYCZĄCY / OPTATIVE

		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	żebym	mógł	(mogło)	mogła
ty	żebyś	mógł	(mogło)	mogła
on (<i>pan</i>)	żeby	mógł	–	–
ona (<i>pani</i>)	żeby	–	–	mogła
ono	żeby	–	mogło	–

		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>
my	żebyśmy	mogli	mogły
wy	żebyście	mogli	mogły
oni (<i>państwo / panowie</i>)	żeby	mogli	–
one (<i>panie</i>)	żeby	–	mogły

CZĘŚĆ I / PART I

PARADYGMATY
CONJUGATION PATTERNS

WZORY KONIUGACJI CZASOWNIKÓW NIEDOKONANYCH THE CONJUGATION PATTERNS – IMPERFECTIVE VERBS

Klasa 100 / Class 100

N

100 – BYĆ

BEZOKOLICZNIK / **INFINITIVE** być

TRYB OZNAJMUJĄCY / **INDICATIVE MOOD**

CZAS TERAŹNIEJSZY / **PRESENT TENSE**

ja	jestem
ty	jesteś
on/ona/ono	jest
my	jesteśmy
wy	jesteście
oni/one	są

CZAS PRZESZŁY / **PAST TENSE**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	byłem	byłam	(byłom)
ty	byłeś	byłaś	(byłoś)
on	był	–	–
ona	–	była	–
ono	–	–	było
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	byliśmy	byłyśmy	
wy	byliście	byłyście	
oni	byli	–	
one	–	były	

CZAS PRZYSZŁY / **FUTURE**

ja	będę	my	będziemy
ty	będziesz	wy	będziecie
on	będzie	oni	będą
ona	będzie	one	będą
ono	będzie		

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD (TYPE I)**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	byłbym	byłabym	(byłobym)
ty	byłbyś	byłabyś	(byłobys)
on	byłby	–	–
ona	–	byłaby	–
ono	–	–	byłoby

	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>
my	bylibyśmy	bylibyśmy
wy	bylibyście	bylibyście
oni	byliby	—
one	—	byliby

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO
IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD

TRYB ROZKAZUJĄCY / IMPERATIVE MOOD

ja	—*
ty	bądź
on / ona / ono	<i>niech</i> będzie
my	bądźmy**
wy	bądźcie
oni / one	<i>niech</i> będą

* / ** W języku potocznym używamy również form trybu rozkazującego 1. osoby liczby pojedynczej i liczby mnogiej zbudowanych przy udziale partykuły *niech* oraz 1. osoby liczby pojedynczej i liczby mnogiej czasu teraźniejszego (w przypadku czasowników niedokonanych) bądź czasu przyszłego (w przypadku czasowników dokonanych), np. *Niech umrę, jeśli to nieprawda!* / *Niech cię tylko złapię!* / *Niech szczeniemy!*
* / ** In the first person singular and plural another type of the imperative can be formed and used. It consists of the word *niech* plus the present tense form (in case of the imperfective verbs) or the future tense (in case of the perfective verbs), e.g. *Niech umrę, jeśli to nieprawda!* / *Niech cię tylko złapię!* / *Niech szczeniemy!*

IMIESŁOWY / PARTICIPLES

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	będący	—	będąc
<i>ż. / fem.</i>	będąca	—	
<i>n.</i>	będące	—	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	będący	—	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	będące	—	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA — RZECZOWNIK ODSŁOWNY
CZASU PRZESZŁEGO — VERBAL NOUN / GERUND
NONPERSONAL FORM OF THE PAST TENSE

—	bycie
---	-------

BEZOKOLICZNIK / INFINITIVE mieć

TRYB OZNAJMUJĄCY / INDICATIVE MOOD

CZAS TERAŹNIEJSZY / PRESENT TENSE

ja	mam
ty	masz
on/ona/ono	ma
my	mamy
wy	macie
oni/one	mają

CZAS PRZESZŁY / PAST TENSE

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	miałem	miałam	(miałom)
ty	miałeś	miałeś	(miałeś)
on	miał	–	–
ona	–	miała	–
ono	–	–	miało
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	mieliśmy	miałyśmy	
wy	mieliście	miałyście	
oni	mieli	–	
one	–	miały	

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY / IMPERFECTIVE FUTURE

	I forma	II forma		
		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	będę mieć	będę miał	(będę miało)	będę miała
ty	będziesz mieć	będziesz miał	(będziesz miało)	będziesz miała
on	będzie mieć	będzie miał	–	–
ona	będzie mieć	–	–	będzie miała
ono	będzie mieć	–	będzie miało	–
		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	będziemy mieć	będziemy mieli	będziemy miały	
wy	będziecie mieć	będziecie mieli	będziecie miały	
oni	będą mieć	będą mieli	–	
one	będą mieć	–	będą miały	

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	miałbym	miałabym	(miałobym)
ty	miałbyś	miałabyś	(miałobyś)
on	miałby	—	—
ona	—	miałaby	—
ono	—	—	miałoby
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	mielibyśmy	miałabyśmy	
wy	mielibyście	miałabyście	
oni	mieliby	—	
one	—	miałyby	

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO
IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD

miano by

TRYB ROZKAZUJĄCY / **IMPERATIVE MOOD**

ja	—
ty	miej
on / ona / ono	<i>niech</i> ma
my	miejmy
wy	miejcie
oni / one	<i>niech</i> mają

IMIESŁOWY / **PARTICIPLES**

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	mający	—	mając
<i>ż. / fem.</i>	mająca	—	
<i>n.</i>	mające	—	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	mający	—	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	mające	—	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA
CZASU PRZESZŁEGO
**NONPERSONAL FORM
OF THE PAST TENSE**

RZECZOWNIK ODSŁOWNY
VERBAL NOUN/ GERUND

miano

—

BEZOKOLICZNIK / **INFINITIVE** czytać**TRYB OZNAJMUJĄCY / INDICATIVE MOOD****CZAS TERAŹNIEJSZY / PRESENT TENSE**

ja	czytam
ty	czytasz
on/ona/ono	czyta
my	czytamy
wy	czytacie
oni/one	czytają

CZAS PRZESZŁY / PAST TENSE

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	czytałem	czytałam	(czytałom)
ty	czytałeś	czytałaś	(czytałoś)
on	czytał	–	–
ona	–	czytała	–
ono	–	–	czytało
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	czytaliśmy	czytałyśmy	
wy	czytaliście	czytałyście	
oni	czytali	–	
one	–	czytały	

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY / IMPERFECTIVE FUTURE

	I forma	II forma		
		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	będę czytać	będę czytał	(czytało)	będę czytała
ty	będziesz czytać	będziesz czytał	(czytało)	będziesz czytała
on	będzie czytać	będzie czytał	–	–
ona	będzie czytać	–	–	będzie czytała
ono	będzie czytać	–	będzie czytało	–
		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	będziemy czytać	będziemy czytali	będziemy czytały	
wy	będziecie czytać	będziecie czytali	będziecie czytały	
oni	będą czytać	będą czytali	–	
one	będą czytać	–	będą czytały	

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	czytałbym	czytałabym	(czytałobym)
ty	czytałbyś	czytałabyś	(czytałobyś)
on	czytałby	—	—
ona	—	czytałaby	—
ono	—	—	czytałoby
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	czytałibyśmy	czytałybyśmy	
wy	czytałibyście	czytałybyście	
oni	czytałiby	—	
one	—	czytałyby	

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO
IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD

czytano by

TRYB ROZKAZUJĄCY / **IMPERATIVE MOOD**

ja	—
ty	czytaj
on / ona / ono	<i>niech</i> czyta
my	czytajmy
wy	czytajcie
oni / one	<i>niech</i> czytają

IMIESŁOWY / **PARTICIPLES**

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	czytający	czytany	czytając
<i>ż. / fem.</i>	czytająca	czytana	
<i>n.</i>	czytające	czytane	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	czytający	(czytani)	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	czytające	czytane	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA _____ **RZECZOWNIK ODSŁOWNY**
CZASU PRZESZŁEGO _____ **VERBAL NOUN/ GERUND**
NONPERSONAL FORM OF THE PAST TENSE

czytano

czytanie

BEZOKOLICZNIK / INFINITIVE **pracować**

TRYB OZNAJMUJĄCY / INDICATIVE MOOD

CZAS TERAŹNIEJSZY / PRESENT TENSE

ja	pracuję
ty	pracujesz
on/ona/ono	pracuje
my	pracujemy
wy	pracujecie
oni/one	pracują

CZAS PRZESZŁY / PAST TENSE

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	pracowałem	pracowałam	(pracowałam)
ty	pracowałeś	pracowałaś	(pracowałeś)
on	pracował	–	–
ona	–	pracowała	–
ono	–	–	pracowało
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	pracowaliśmy	pracowałyśmy	
wy	pracowaliście	pracowałyście	
oni	pracowali	–	
one	–	pracowały	

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY / IMPERFECTIVE FUTURE

I forma		II forma		
		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	będę pracować	będę pracował	(pracowało)	będę pracowała
ty	będziesz pracować	będziesz pracował	(pracowało)	będziesz pracowała
on	będzie pracować	będzie pracował	–	–
ona	będzie pracować	–	–	będzie pracowała
ono	będzie pracować	–	będzie pracowało	–
		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	będziemy pracować	będziemy pracowali	będziemy pracowały	
wy	będziecie pracować	będziecie pracowali	będziecie pracowały	
oni	będą pracować	będą pracowali	–	
one	będą pracować	–	będą pracowały	

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	pracowałbym	pracowałabym	(pracowałobym)
ty	pracowałbyś	pracowałabyś	(pracowałobyś)
on	pracowałby	—	—
ona	—	pracowałaby	—
ono	—	—	pracowałoby
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	pracowalibyśmy	pracowałybyśmy	
wy	pracowalibyście	pracowałybyście	
oni	pracowaliby	—	
one	—	pracowałyby	

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO
IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD

pracowano by

TRYB ROZKAZUJĄCY / **IMPERATIVE MOOD**

ja	—
ty	pracuj
on / ona / ono	<i>niech</i> pracuje
my	pracujmy
wy	pracujcie
oni / one	<i>niech</i> pracują

IMIESŁOWY / **PARTICIPLES**

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	pracujący	(-owany)	pracując
<i>ż. / fem.</i>	pracująca	(-owana)	
<i>n.</i>	pracujące	(-owane)	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	pracujący	(-owani)	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	pracujące	(-owane)	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA
CZASU PRZESZŁEGO
NONPERSONAL FORM OF THE PAST TENSE

RZECZOWNIK ODSŁOWNY
VERBAL NOUN/ GERUND

pracowano

(-owanie)

BEZOKOLICZNIK / INFINITIVE **pisywać**

TRYB OZNAJMUJĄCY / INDICATIVE MOOD

CZAS TERAŹNIEJSZY / PRESENT TENSE

ja	pisuję
ty	pisujesz
on/ona/ono	pisuje
my	pisujemy
wy	pisujecie
oni/one	pisują

CZAS PRZESZŁY / PAST TENSE

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	pisywałem	pisywałam	(pisywałam)
ty	pisywałeś	pisywałaś	(pisywałoś)
on	pisywał	–	–
ona	–	pisywała	–
ono	–	–	pisywało

	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>
my	pisywaliśmy	pisywałyśmy
wy	pisywaliście	pisywałyście
oni	pisywali	–
one	–	pisywały

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY / IMPERFECTIVE FUTURE

	I forma	II forma		
		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	będę pisywać	będę pisywał	(pisywało)	będę pisywała
ty	będziesz pisywać	będziesz pisywał	(pisywało)	będziesz pisywała
on	będzie pisywać	będzie pisywał	–	–
ona	będzie pisywać	–	–	będzie pisywała
ono	będzie pisywać	–	będzie pisywało	–
		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	będziemy pisywać	będziemy pisywali	będziemy pisywały	
wy	będziecie pisywać	będziecie pisywali	będziecie pisywały	
oni	będą pisywać	będą pisywali	–	
one	będą pisywać	–	będą pisywały	

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	pisywałbym	pisywałabym	(pisywałoby)
ty	pisywałbyś	pisywałabyś	(pisywałobyś)
on	pisywałby	—	—
ona	—	pisywałaby	—
ono	—	—	pisywałoby
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	pisywalibyśmy	pisywałybyśmy	
wy	pisywalibyście	pisywałybyście	
oni	pisywaliby	—	
one	—	pisywałyby	

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO
IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD

pisywano by

TRYB ROZKAZUJĄCY / **IMPERATIVE MOOD**

ja	—
ty	pisuj
on / ona / ono	<i>niech</i> pisuje
my	pisujmy
wy	pisujcie
oni / one	<i>niech</i> pisują

IMIESŁOWY / **PARTICIPLES**

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	pisujący	pisywany	pisując
<i>ż. / fem.</i>	pisująca	pisywana	
<i>n.</i>	pisujące	pisywane	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	pisujący	(-ywani)	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	pisujące	pisywane	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA
CZASU PRZESZŁEGO
NONPERSONAL FORM OF THE PAST TENSE

RZECZOWNIK ODSŁOWNY
VERBAL NOUN/ GERUND

pisywano

pisywanie

BEZOKOLICZNIK / **INFINITIVE** **podслушиwać****TRYB OZNAJMUJĄCY / INDICATIVE MOOD****CZAS TERAŹNIEJSZY / PRESENT TENSE**

ja	podслушиuję
ty	podслушиujesz
on/ona/ono	podслушиuje
my	podслушиujemy
wy	podслушиujecie
oni/one	podслушиują

CZAS PRZESZŁY / PAST TENSE

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	podслушиwałem	podслушиwałam	(podслушиwałam)
ty	podслушиwałeś	podслушиwałaś	(podслушиwałaś)
on	podслушиwał	–	–
ona	–	podслушиwała	–
ono	–	–	podслушиwało
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	podслушиwaliśmy	podслушиwałyśmy	
wy	podслушиwaliście	podслушиwałyście	
oni	podслушиwali –		
one	–	podслушиwały	

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY / IMPERFECTIVE FUTURE

I forma		II forma		
		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	będę podслушиwać	będę podслушиwał	(podслушиwało)	będę podслушиwała
ty	będziesz podслушиwać	będziesz podслушиwał	(podслушиwało)	będziesz podслушиwała
on	będzie podслушиwać	będzie podслушиwał	–	–
ona	będzie podслушиwać	–	–	będzie podслушиwała
ono	będzie podслушиwać	–	będzie	–
			podслушиwało	
		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	będziemy podслушиwać	będziemy podслушиwali	będziemy podслушиwały	
wy	będziecie podслушиwać	będziecie podслушиwali	będziecie podслушиwały	
oni	będą podслушиwać	będą podслушиwali	–	
one	będą podслушиwać	–	będą podслушиwały	

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	podsluchiwałbym	podsluchiwałabym	(podsluchiwałobym)
ty	podsluchiwałbyś	podsluchiwałabyś	(podsluchiwałobyś)
on	podsluchiwałby	–	–
ona	–	podsluchiwałaby	–
ono	–	–	podsluchiwałoby
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	podsluchiwalibyśmy	podsluchiwałybyśmy	
wy	podsluchiwalibyście	podsluchiwałybyście	
oni	podsluchiwaliby	–	
one	–	podsluchiwałyby	

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO **IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD**

podsluchiwano by

TRYB ROZKAZUJĄCY / **IMPERATIVE MOOD**

ja	–
ty	podsluchuj
on / ona / ono	<i>niech</i> podsluchuje
my	podsluchujmy
wy	podsluchujcie
oni / one	<i>niech</i> podsluchują

IMIESŁOWY / **PARTICIPLES**

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	podsluchujący	podsluchiwany	podsluchując
<i>ż. / fem.</i>	podsluchująca	podsluchiwana	
<i>n.</i>	podsluchujące	podsluchiwane	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	podsluchujący	podsluchiwani	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	podsluchujące	podsluchiwane	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA CZASU PRZESZŁEGO

NONPERSONAL FORM OF THE PAST TENSE

podsluchiwano

RZECZOWNIK ODSŁOWNY **VERBAL NOUN / GERUND**

podsluchiwanie

BEZOKOLICZNIK / **INFINITIVE** mierzyć**TRYB OZNAJMUJĄCY / INDICATIVE MOOD****CZAS TERAŹNIEJSZY / PRESENT TENSE**

ja	mierzę
ty	mierzysz
on/ona/ono	mierzy
my	mierzymy
wy	mierzycie
oni/one	mierzą

CZAS PRZESZŁY / PAST TENSE

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	mierzyłem	mierzyłam	(mierzyłam)
ty	mierzyłeś	mierzyłaś	(mierzyłaś)
on	mierzył	–	–
ona	–	mierzyła	–
ono	–	–	mierzyło
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	mierzyliśmy	mierzyłyśmy	
wy	mierzyliście	mierzyłyście	
oni	mierzyli	–	
one	–	mierzyły	

CZAS PRZYSZŁY ZŁOŻONY / IMPERFECTIVE FUTURE

I forma		II forma		
		<i>m.</i>	<i>n.</i>	<i>ż. / fem.</i>
ja	będę mierzyć	będę mierzył	(mierzyło)	będę mierzyła
ty	będiesz mierzyć	będiesz mierzył	(mierzyło)	będiesz mierzyła
on	będzie mierzyć	będzie mierzył	–	–
ona	będzie mierzyć	–	–	będzie mierzyła
ono	będzie mierzyć	–	będzie mierzyło	–
		<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	będziemy mierzyć	będziemy mierzyli	będziemy mierzyły	
wy	będziecie mierzyć	będziecie mierzyli	będziecie mierzyły	
oni	będą mierzyć	będą mierzyli	–	
one	będą mierzyć	–	będą mierzyły	

TRYB PRZYPUSZCZAJĄCY / **CONDITIONAL MOOD**

	<i>m.</i>	<i>ż. / fem.</i>	<i>n.</i>
ja	mierzylbym	mierzylabym	(mierzyloby)
ty	mierzylbyś	mierzylabyś	(mierzylobyś)
on	mierzylby	—	—
ona	—	mierzylaby	—
ono	—	—	mierzyloby
	<i>m.-os. / masc. pers.</i>	<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	
my	mierzylibyśmy	mierzylibyśmy	
wy	mierzylibyście	mierzylibyście	
oni	mierzyliby	—	
one	—	mierzyliby	

FORMA BEZOSOBOWA TRYBU PRZYPUSZCZAJĄCEGO
IMPERSONAL FORM OF THE CONDITIONAL MOOD

mierzono by

TRYB ROZKAZUJĄCY / **IMPERATIVE MOOD**

ja	—
ty	mierz
on / ona / ono	<i>niech</i> mierzy
my	mierzmy
wy	mierzcie
oni / one	<i>niech</i> mierzą

IMIESŁOWY / **PARTICIPLES**

	1. przymiotnikowy czynny present active	2. przymiotnikowy bierny past passive	3. przysłówkowy współczesny adverbial
<i>lp. / sing.</i>			
<i>m.</i>	mierzący	mierzony	mierząc
<i>ż. / fem.</i>	mierząca	mierzona	
<i>n.</i>	mierzące	mierzone	
<i>lm. / pl.</i>			
<i>m.-os. / masc. pers.</i>	mierzący	mierzeni	
<i>m.-nieos. / nonmasc. pers.</i>	mierzące	mierzone	

FORMA NIEOSOBOWA CZYNNA
CZASU PRZESZŁEGO
NONPERSONAL FORM OF THE PAST TENSE

mierzono

RZECZOWNIK ODSŁOWNY
VERBAL NOUN/ GERUND

mierzenie